

Černobílou krajinou

Hory nelze překonat jinak než klikatými cestami. Tento výrok pochází od spisovatele a básníka Johanna Goetheho, a musel jsem se s ním naprosto ztotožnit. Mým plánem bylo vystoupit na stále aktivní vulkán Villarrica (2 861 m), ale místo toho jsem už několik hodin bloudil v mlze. A přitom to na začátku vypadalo tak nadějně: lesní dělník mě hodil traktorem až k lyžařskému centru, odkud začínala cesta na vrchol. Paprsky slunce prorážely skrze mraky a já jsem se cítil radostně a optimisticky. Jen jsem ušel pár kilometrů, zatáhlo se a jako velká, těžká duchna u babičky v posteli, která vás zavalí, až nemůžete dýchat, se přivalila hustá mlha.

Lávová jeskyně

Mlha se navíc postupně měnila v déšť, bloudil jsem po svahu hory a hledal místo, kam bych se schoval. Těsně před úplným promočením jsem našel menší lávovou

jeskyni, která mně poskytla úkryt před živly. Tyto jeskyně vznikají během výlevu lávy, tím, že horní vrstva proudící lávy ztuhne, ale spodní je stále ještě pohyblivá. Pokud tyto podzemní lávové řeky odečou, vznikne lávová jeskyně. Některé z nich mohou být i stovky metrů

dlouhé a jsou častým cílem výprav turistů. I moje jeskyňka vedla dále, možná až k srdci hory, a ačkoliv jsem měl baterku, neměl jsem vůbec chuť se pouštět do nějakého speleologického dobrodružství.

Skrytý drak

Začalo hustě pršet, oblohu křižovaly blesky a byl jsem moc rád, že jsem v suchu. Díky venkovní zimě jsem cítil, jak z hloubi jeskyně přichází teplý vzduch. Má fantazie, pěstovaná desítkami přečtených fantasy knih, mně okamžitě vykreslila draka, spícího

na dně jeskyně, jehož horký dech se mi opíral do zad. Zvuk hromu ve mně vzbuzoval pocit, že slyším jeho pravidelné oddechování. Navíc vnitřek jeskyně působil strašidelně: černou barvu lávy protínaly sytě oranžové pruhy roztaveného a ztuhlého kovu. Žluté zabarvený lišejník šplhající po stěnách vytvářel mapy fantaskních zemí. Chyběl jen obrázek umrlčí lebky s nápisem: Zde leží poklad. Musel jsem se duchovně „plácnout přes prsty“, abych uklidnil svou rozjitřenou fantazii. „Draci nežijou,“ přesvědčoval jsem sám sebe, ale... „co když je to medvěd?!“ Třesoucími se prsty jsem se na Wikipedii ujistil, že jihoamerický medvěd brýlatý se v této oblasti nevyskytuje. Najednou mi celý můj strach přišel pošetilý, zvedl jsem oči k nebesům a poprosil milosrdného Stvořitele o klidný spánek. Ten naštěstí přišel velice rychle.

Petr na vrcholu sopky.

Dým stoupající z kráteru.

Turisti!

Ráno jsem se probudil krásně vyspalý, svítilo sluníčko, noční úzkosti jsem s radostí nechal za sebou. V klidu jsem sežvýkal jednu z housek, kterou jsem si koupil dole v Pucónu a zapíjel to dešťovou vodou z malé přírodní nádrže kousek ode mne. Baťoh jsem schoval v jeskyni, připravil jsem si foťák a mačky na led a pomalu vyrazil. Jaké bylo mé překvapení, když jsem zjistil, že horu zdolává i velká skupina turistů. Ve svých pestrobarevných kombinézách podivně kontrastovali se zasmušilou tváří krajiny. Byli to samí tatkové a mamky a měli opravdu šnečí tempo. Nejdříve jsem je zkoušel předbíhat, ale bylo jich tolik, že jsem se radši přizpůsobil jejich rychlosti a užíval si výhledy na krajinu. Naštěstí je po pár kilometrech průvodce zavedl do nejnavštěvovanější jeskyně v okolí a já mohl natáhnout krok.

Jedovaté plyny

Na cestě jsem minul ceduli s nápisem: Zákaz lezení na sopku bez povolení CONAF (Corporación Nacional Forestal) pod pokutou 300 US\$. Rozhlédl jsem se po naprosto pusté krajině a s čistým svědomím jsem zamířil výš. Modrým nebem se občas jen tak pro efekt přehnal mrak, ale jinak bylo počasí nádherné, naprosto ideální pro delší výlet. Zhruba od výšky 2 000 metrů už ležel sníh a led, ale ani v lehké bundě mi nebyla zima. Sníh byl měkký, až rozbředlý, ani jsem si nemusel brát mačky.

Už jsem měl vrchol na dosah, ale v průvodci trochu strašili, že je nebezpečné se nahore produčirovat, protože tam údajně jsou jedovaté plyny unikající z vnitřku sopky. Šplhal jsem trochu opatrněji, nosem čuchal jak honící pes, ale nic jsem necítil. Najednou se přede mnou otevřel vrchol sopky a radostně jsem vyběhl nahoru. Z širokého kráteru unikal plyn, v nose mě trochu škrábal sirný zápach, ale nebylo to nic hrozného, možná že na velké pražské křižovatce je to ještě horší.

Smrt v bahně

Villarrica je jedna z neaktivnějších chilských sopek. V jazyku původních obyvatel mapuche se nazývá Ruka Pillañ, což je možné přeložit jako „dům velkého ducha“ nebo „velkého démona“. Název naprosto odpovídá, protože Villarrica má na kontě mnoho obětí. Nejhorší neštěstí se stalo v roce 1964, kdy vulkán v menších erupcích začal chrlit lávu. Obyvatelé vesnice Coñaripe uprchli do blízkých lesů. V noci ovšem začalo hustě pršet a oni se vrátili do svých domovů. Zhruba o půlnoci ale sopka vychrlila další proud lávy, který roztavil značnou část sněhové pokrývky na vrcholu hory. Vzniklá směs vody a žhavé lávy se dala do pohybu a zaplavila vesnici se spícími obyvateli. Ten den bez jakékoliv šance na záchranu zemřelo 27 lidí.

Bahnotok

Tekoucí směs vody a lávy, případně bahna se odborně nazývá lahar (název pochází z indonéštiny), česky bahnotok. Vzniká buď spojením lávy a vody z rozpuštěných vrcholových ledovců, nebo dlouhodobého deště a bahna. Ačkoliv vzniklá směs obsahuje veliké množství pevných látek, z větší

části se chová jako kapalina. Může se pohybovat rychlostí 40–80 km/h a dokáže urazit vzdálenost až 120 km. Bahnotok je mnohem horší a nebezpečnější než obyčejná záplava, protože svou vahou dokáže bořit domy a ničit vše, co mu stojí v cestě. Navíc pokud vznikne spojením vody a lávy, může mít teplotu až 100 stupňů Celsia.

Jižní kříž

Dnes ale sopka působila naprosto klidně. Prý se občas probere a upustí nahromaděný tlak, ale její činnost je pečlivě sledována a při jakémkoliv podezření je přístup na vulkán uzavřen. Prošel jsem se kolem celého kráteru a užíval si výhledy na okolní sopky. Sestoupil jsem východní stranou, cestou jsem prošel krásným lesem plným araukárií, které mě obdarovaly hrstí vydatných semen, až jsem skončil v malém zalesněném údolí. Počasí se umoudřilo, a tak jsem zakotvil u malého potůčku; ze zásob jsem si připravil večeři a s bolavými svaly, ale radostným srdcem, jsem vklouzl do spacáku. Chvilku jsem pozoroval nádherné noční nebe se souhvězdím Jižního kříže, které je viditelné pouze na jižní polokouli. Druhý den jsem plánoval dojít k ledovci Pichillan-cahue, ale o tom až příště.

Villarrica občas upustí páru a lehce si „pšoukne“.

Turisti zoufalým tempem stoupají k vrcholu.

Pohled na vulkán Villarrica.

vené, zelené a modré na papoušky a akvarijní rybičky a pro tuto krajinu mu už nezbyla žádná. Rozhlížel jsem se kolem dokola a neviděl jsem žádnou jinou barvu než bílou vzdálených ledovců, šedou a černou sopečného popela a sem tam tmavě zelenou tvrdé a pichlavé trávy, která statečně prorážela půdu. Dokonce i voda v potocích stékajících z vrcholových ledovců byla šedivá. Černobílá krajina na mě působila nevlídně, přeci jenom pocházím z Česka, kde je příroda barevná jak v kresleném filmu. Na srdce mi jak těžký plášť sedla melancholie a s ohnutými zády jsem se plahočil pustinou.